

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 25 april 2022

Dossiernr. : K38001

Documentnr. : 2022-041380

Verzonden : 25 april 2022

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 28 maart 2022 een aanvraag ontvangen voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, hoofdstuk soorten. Deze aanvraag is ingediend door aanvrager Eco Reest, Industrieweg 20, 7921 JP te Zuidwolde, in opdracht van initiatiefnemer (ontheffinghouder) Acantus, Aquapark 7, 9641 PJ te Veendam.

De aanvraag heeft betrekking op het project Renovatie complexen in Complex 44b te Delfzijl.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.8, lid 1 en 5 van de Wet natuurbescherming (Wnb) ten aanzien van Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);
 - beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5, lid 4, Wnb);
- II. dat de ontheffing verleend wordt voor de locaties Complex 44b te Delfzijl, zoals weergegeven in figuur 1 in de bijlage Overwegingen bij Besluit;
- III. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2023;
- IV. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:
 1. voorschriften;
 2. overwegingen bij besluit;
 3. de aanvraag van 28 maart 2022, inclusief activiteitenplan *Eco Reest, 28 maart 2022*.
 4. "*Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag: Complex 44b te Delfzijl*". Projectnummer 220136. *Versie 1.0*.

Gedeputeerde Staten van Groningen:

Namens dezen:

Teamleider VTH

M.D.N. Deenik MSc

Domein Uitvoering

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Besluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen erop dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de provincie Groningen, Domein Uitvoering, via het algemene telefoonnummer 050 - 316 4911. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Bij correspondentie over dit besluit verzoeken wij u het kiwnummer (dossiernummer) te vermelden.

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op Gewone dwergvleermuis en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan genoemd in voorschrift 1 worden aangetroffen en/of andere handelingen dan genoemd in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De hier beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie (digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd. Dit ecologisch werkprotocol dient bewaard te blijven gedurende de gehele looptijd van de ontheffingverlening.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. Dit logboek dient bewaard te blijven gedurende de gehele looptijd van de ontheffingverlening.
8. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier (bijlage 2) in te vullen en ons toe te sturen, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Specifieke voorschriften

9. Alle maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van gebouw bewonende soorten.

¹ Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau, een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

10. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoenactiviteiten van de soort waarvoor ontheffing is verleend, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (zoals voortplanting, winterslaap) te voorkomen. De genoemde perioden kunnen zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de (lokale) meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort.

Tijdelijke mitigatie vleermuizen:

11. Om de tijd gedurende de werkzaamheden te overbruggen dienen vanaf 1 april 2022 acht uitwendige kasten opgehangen te zijn van het type VK WS 07 vleermuizenkast van Vivara Pro (of kwalitatief vergelijkbaar). De kasten dienen zo hoog mogelijk maar op minimaal drie meter hoogte geplaatst te zijn. Hierbij dient er gelet te zijn op een vrije in- en uitvliegrouete. De kasten dienen bovendien geplaatst te zijn buiten het bereik van predatoren en buiten effecten van lichtverstoring. De kasten dienen opgehangen te zijn aan de kopgevel van onderstaande adressen:

Huidige verblijfplaats	Tijdelijke verblijfplaats	Aantal kasten	Locatie kasten
Havenstraat	Lijnbaanstraat 4	2	Kopse zuidgevel
	Lijnbaanstraat 4	2	Kopse noordoostgevel
	Spoorstraat 113	2	Kopse noordoostgevel
	Spoorbaanstraat 113	2	Kopse zuidoost gevel

Zorgvuldig handelen:

12. De bouwwerkzaamheden worden naar verwachting uitgevoerd in 2023. Om zorgvuldig handelen te garanderen, dient de verblijfplaats van Gewone dwergvleermuis tenminste drie dagen voor aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden, in de periode tussen 1 september 2022 en 1 november 2022. Het ongeschikt maken gebeurt door het dichtzetten van de invliegopeningen. Door aanbrengen van *exclusion flaps* wordt gezorgd dat eventueel aanwezige vleermuizen wel naar buiten, maar niet meer terug kunnen. Deze dienen ten minste drie dagen voor aanvang van de werkzaamheden geplaatst te worden, met ten minste één nacht met temperaturen van minimaal 10 graden Celsius. Omdat vleermuizen gebruikmaken van diverse invliegopeningen en verblijfplaatsen, dient de gehele flat ongeschikt gemaakt te worden.

Permanente mitigatie vleermuizen:

13. Er dienen acht nieuwe verblijfplaatsen voor Gewone dwergvleermuis gerealiseerd te worden. De kasten dienen zo hoog mogelijk geplaatst te worden. Hierbij dient er een vrije in- en uitvliegrouete onder de kast aanwezig te blijven en de in- en uitvliegopeningen dienen niet beschreven te worden door lichtbronnen (zoals lantaarnpalen, buitenlampen en dergelijke). De kasten dienen over de gevels verdeeld te worden. In figuur 2 in de overwegingen bij dit besluit zijn de locaties van de inbouwkasten weergegeven.
14. De spouwmuur ter hoogte van het trappenhuis dient niet gevuld te worden met isolatiemateriaal en de toegang voor vleermuizen dient mogelijk gemaakt te worden via open stootvoegen, welke te realiseren zijn door reeds aanwezig voegsel tussen twee stenen te verwijderen. De reeds aanwezige openstootvoegen kunnen gebruikt worden wanneer de openingen vergroot worden naar twee tot tweeëneenhalve centimeter. Daarnaast dienen halverwege de muur eveneens openstootvoegen gerealiseerd te worden, met dezelfde afmetingen. Deze stootvoegen worden zo ver mogelijk van de raampjes af gerealiseerd, waarbij de onderlinge afstand ongeveer vijftig centimeter dient te zijn. Deze te realiseren open stootvoegen dienen vrij te zijn van verstoringbronnen (licht) en dienen een vrije in- en uitvliegrouete voor vleermuizen te hebben.

Overige voorschriften

15. De werkzaamheden dienen alleen overdag, tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd te worden. Er dient geen kunstlicht gebruikt te worden. Indien dit wel noodzakelijk is, dient te worden voorkomen dat licht naar de omgeving uitstraalt. Een ecologisch deskundige op het gebied van

gebouw bewonende soorten dient hierin te adviseren en dit dient in het onder voorschrift 7 genoemde logboek opgenomen te worden.

16. De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt worden.
17. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wnb.
18. Indien een verlenging van deze ontheffing wenselijk is, dient, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, schriftelijk een verzoek om verlenging ingediend te worden Dit kan per mail aan het Loket of via het online-aanvraagformulier.
19. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl.

Overwegingen bij Besluit

1 Nadere toelichting brongegevens

Onderwerp:	Verzoek om ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), hoofdstuk 3, soortbescherming.
Activiteitenplan:	<i>Eco Reest, 28 maart 2022. "Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag: Complex 44b te Delfzijl". Projectnummer 220136. Versie 1.0.</i>
Activiteit:	Acantus is voornemens spouw- en dakisolatiewerkzaamheden uit te voeren, plus een combinatie van de volgende werkzaamheden: • aanbrengen mechanische CO2 gestuurde Ventilatie box;• vervangen voordeuren;• vervangen raamwerk HR++niveau;• vervangen CV-ketels;• vervangen dakpannen, dakramen en dakgoten;• plaatsing 6 PV-panelen;• herstel voegwerk;• herstel houtrot;• buiten schilderwerken;• vervangen DKT's waar nodig;• reinigen badkamervloeren.
Reden voor deze aanvraag:	In verband met de voorgenomen ontwikkeling is in het kader van de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb) ecologisch onderzoek uitgevoerd. Hieruit is naar voren gekomen dat in het plangebied verblijfplaatsen aanwezig zijn van gebouw bewonende soorten. Deze verblijfplaatsen zijn beschermd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Daarom is voor deze activiteit een ontheffing nodig.
Plangebied:	Het plangebied betreft Complex 44b te Delfzijl, zoals weergegeven in figuur 1. Het plangebied is gelegen aan de Havenstraat met de volgende huisnummers: 10, 12 en 20 tot en met 50. De flat is vier verdiepingen hoog. De woningen bevinden zich op de eerste tot en met vierde verdieping, op de begaande grond zijn bedrijfspanden (winkels, horeca) aanwezig. De flat is opgebouwd uit bakstenen muren met spouw en heeft een plat dak. Aan alle zijdes van de flat zijn balkons en ramen aanwezig. Het projectgebied ligt in het centrum van Delfzijl. De directe omgeving bestaat voornamelijk uit andere appartementencomplexen, winkels en horecagelegenheden. Oppervlaktewater is aanwezig in de vorm van een haven en het Zeehavenkanaal ten zuidoosten van het projectgebied op circa honderd meter afstand. De Eems is eveneens nabijgelegen op circa driehonderd meter afstand ten noordoosten van het projectgebied. Opgaand groen is slechts beperkt aanwezig in de vorm van enkele bomenrijen.

Figuur 1. Plangebied waarvoor deze ontheffing geldt.

Werkzaamheden: Onder de werkzaamheden vallen energetische maatregelen zoals het isoleren van daken vanaf de buitenzijde, het isoleren van muren door het vullen van de spouw en het aanbrengen van dubbelglas. Mogelijk worden zonnepanelen geplaatst.

Planning: Acantus is voornemens om de woningen in het projectgebied in 2023 te renoveren, de voorgenomen werkzaamheden starten naar verwachting in kwartaal één.

- start werkzaamheden: 1 januari 2023;
- einde werkzaamheden: 1 januari 2024, maar zekerheidshalve ontheffing aangevraagd tot en met 1 januari 2025.

Ontheffing is aangevraagd voor verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

Verbodsbepalingen van artikel 3.5:	Soortnamen:
opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);	Gewone dwergvleermuis
beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5, lid 4, Wnb);	

Dit besluit ziet niet toe op hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden met betrekking tot de uitstoot van stikstof. Uit toetsing (AERIUS-berekening) moet blijken of dit aan de orde is en indien noodzakelijk hiervoor vervolgstappen genomen dienen te worden.

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wnb. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag is op de aanvraag beslist.

2.2 Volledigheid

Met de aangeleverde gegevens is de aanvraag ontvankelijk gebleken om te kunnen beoordelen.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wnb, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie op www.officielebekendmakingen.nl.

3 Soortbescherming

3.1 Beoordeling

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, lid 1 en 5, Wnb kan uitsluitend worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;
- er is een geldig wettelijk belang;
- er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

De volgende beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

3.1.1 Ecologische afweging

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid van gebouw bewonende soorten is tijdens het onderzoek op basis van landelijke protocollen en onder begeleiding van ecologisch deskundigen voldoende nauwkeurig vastgesteld zoals beschreven in hoofdstuk 4 van het activiteitenplan. In 2022 zijn de appartementen behorende tot complex 44b onderzocht conform de eisen uit de meest recente versie van het Vleermuisprotocol (versie 2021). Voor een meer gedetailleerd verslag van het nader onderzoek wordt verwezen naar Eco Reest rapport 201309.

Resultaten

Uit onderzoek is naar voren gekomen dat Gewone dwergvleermuis binnen het plangebied aanwezig is. Gedurende de inspectie is één zomer- en paarverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis vastgesteld. De invliegopening bevindt zich bij de galerij op de vierde etage, aan de zuid(west) zijde van de flat.

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen

Door de werkzaamheden worden essentiële functies binnen het plangebied voor Gewone dwergvleermuis weggenomen / verstoord:

- één zomer-, paar- en mogelijk ook winterverblijfplaats van één of enkele Gewone dwergvleermuizen.

De renovatiewerkzaamheden hebben effect op de aangetroffen zomer-/paar-/winterverblijfplaats binnen het plangebied. Daarnaast heeft de ingreep negatieve effecten op individuen van deze soort. De in de aanvraag genoemde verbodsbepalingen (verstoren wegnemen van verblijfplaatsen) worden als gevolg van werkzaamheden overtreden.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de voorgestelde werkwijze, planning, inrichting en maatregelen, zoals beschreven in hoofdstuk 5 van het activiteitenplan, worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken buiten de kwetsbare periode;
- aanbieden alternatieve voorzieningen;
- verblijfplaatsen voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt maken;
- opstellen van een ecologisch werkprotocol;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

Permanente mitigatie vleermuizen:

Conform het kennisdocument (Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, 2017) moet een verblijfplaats met een factor vier worden gemitigeerd. Dat betekent dat, met het vaststellen van één verblijfplaats er (1 x 4 =) vier nieuwe verblijfplaatsen terug moeten komen. Daarnaast worden ten behoeve van de ecologische groene plus geleden in de provincie Groningen eveneens vier kasten bijgeplaatst waarmee het totaal op acht kasten uitkomt. De kasten worden zo hoog mogelijk geplaatst. Hierbij blijft er een vrije in- en uitvliegroute onder de kast aanwezig en de in- en uitvliegopeningen worden niet beschreven door lichtbronnen (zoals lantaarnpalen, buitenlampen en dergelijke). De kasten worden over de gevels verdeeld. In figuur 2 zijn de locaties van de inbouwkasten weergegeven.

Figuur 2. Locatie permanente vleermuiskasten (blauwe lijnen) en het trappenhuis met open stootvoegen (groene lijn).

Daarnaast wordt de spouwmuur ter hoogte van het trappenhuis niet gevuld met isolatiemateriaal en toegang voor vleermuizen mogelijk gemaakt via open stootvoegen, welke te realiseren te zijn door reeds aanwezig voegsel tussen twee stenen te verwijderen. De open stootvoegen hebben een afmeting van 2 tot 2.5 centimeter breed en de hoogte van een baksteen. Deze afmeting is eveneens geschikt voor grotere vleermuissoorten zoals laatvlieger. De reeds aanwezige openstootvoegen kunnen gebruikt worden wanneer de openingen vergroot worden naar twee tot tweeënehalve centimeter. Daarnaast dienen halverwege de muur eveneens openstootvoegen gerealiseerd te

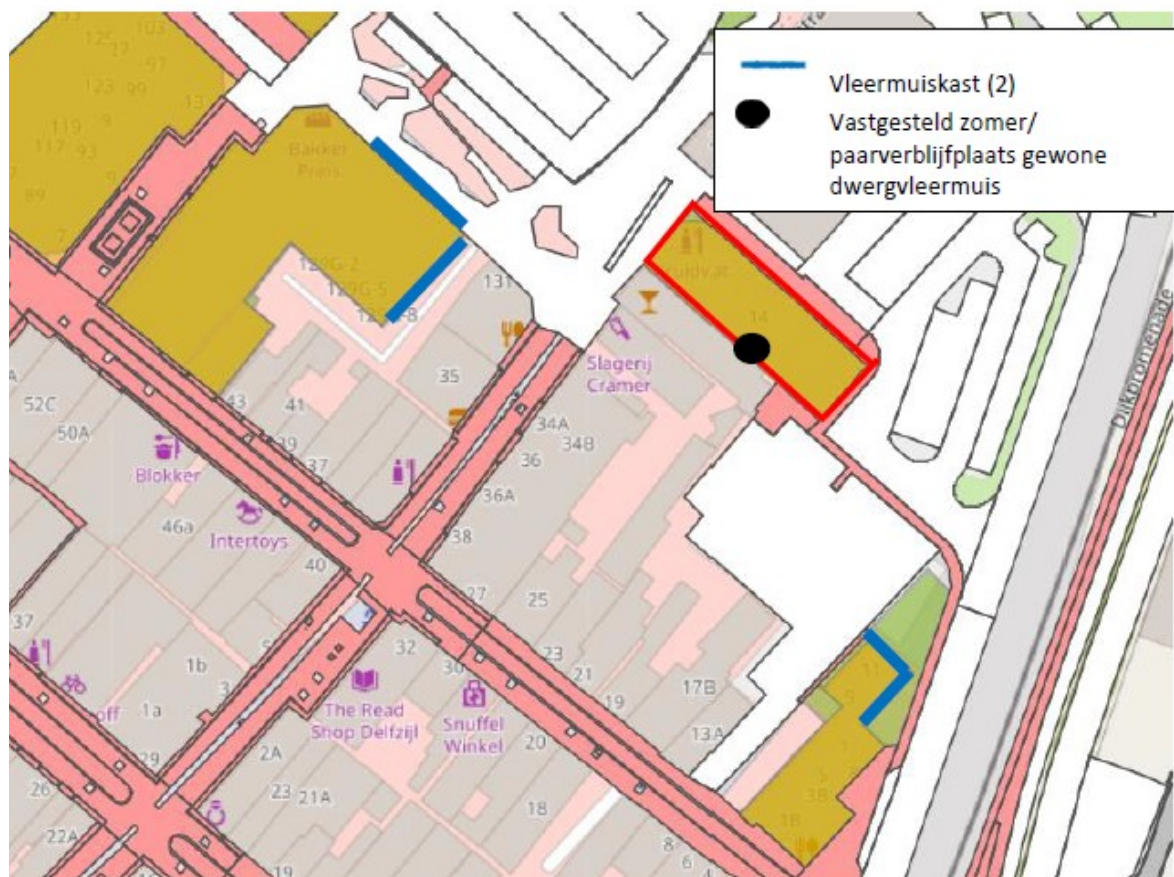
worden, met dezelfde afmetingen. Deze stootvoegen worden zo ver mogelijk van de raampjes af gerealiseerd, waarbij de onderlinge afstand ongeveer vijftig centimeter bedraagt. Deze te realiseren open stootvoegen zijn vrij van verstoringbronnen (licht) en hebben een vrije in- en uitvliegrouwe voor vlemuizen. Hiermee worden voldoende verblijfplaatsen gerealiseerd en is er eveneens sprake van een ecologische groene plus.

Tijdelijke mitigatie vlemuizen:

Om de tijd gedurende de werkzaamheden te overbruggen worden per gevonden verblijfplaats vier uitwendige kasten opgehangen van het type VK WS 07 vlemuizenkast van Vivara Pro (of kwalitatief vergelijkbaar). Om te voldoen aan de ecologische plus worden nog eens vier extra kasten opgehangen. Het totaal aantal kasten komt daarmee op acht. De kast bestaat uit één compartiment met een tussenruimte van twee centimeter, de breedte van de sleuf is 25 centimeter, de hoogte 45 centimeter. De kast is gemaakt van houtbeton.

Deze kasten zijn vóór 1 april 2022 opgehangen. De werkzaamheden vinden plaats in 2023 (de exacte planning is nog onbekend, uitgegaan wordt van kwartaal één); hierdoor is er ruim voldoende gewenningstijd, waarin zowel de huidige verblijfplaatsen als de nieuwe kasten aanwezig zijn. De kasten worden opgehangen aan de kopgevel van onderstaande adressen (zie figuur 3).

Huidige verblijfplaats	Tijdelijke verblijfplaats	Aantal kasten	Locatie kasten
Havenstraat	Lijnbaanstraat 4	2	Kopse zuidgevel
	Lijnbaanstraat 4	2	Kopse noordoostgevel
	Spoorstraat 113	2	Kopse noordoostgevel
	Spoorbaanstraat 113	2	Kopse zuidoost gevel

Figuur 3. Overzicht te plaatsen tijdelijke vlemuiskasten omgeving projectgebied. Rood omlijnd is het projectgebied. Geel gearceerd is het bezit van Acantus (bron achtergrondkaart: Open Streetmap, 2022).

De kasten worden zo hoog mogelijk maar op minimaal drie meter hoogte geplaatst. Hierbij wordt er gelet op een vrije in- en uitvliegroute die benodigd is omdat vleermuizen zich laten vallen alvorens ze wegvliegen. De kasten worden geplaatst buiten het bereik van predatoren en buiten effecten van lichtverstoring.

De kasten zijn geschikt als winterverblijfplaats in milde winters. Bij strengere vorst zijn er voldoende alternatieven in de directe omgeving aanwezig in de vorm van potentieel geschikte verblijfplaatsen in woningen in de directe omgeving.

Daarnaast bevinden zich er diverse panden in de omgeving van het projectgebied waar toegang mogelijk is voor vleermuizen, bijvoorbeeld onder dakpannen en gevelafwerking in woningen/bedrijfspanden gelegen aan de Willemstraat, in de directe omgeving van het projectgebied. Daarnaast is aan de Oranjestraat, op circa honderd meter van het projectgebied, eveneens een verblijfplaats aangetroffen. Dit pand wordt voorlopig niet gerenoveerd en blijft zodoende voor vleermuizen geschikt.

Allesomvattend is hierdoor ruim voldoende gewenningstijd, waarin zowel de huidige verblijfplaats als de nieuwe verblijfplaatsen aanwezig zijn.

Hoelang de werkzaamheden exact zullen duren is onbekend. Alle werkzaamheden worden zoveel mogelijk uitgevoerd buiten de kwetsbare periode voor gewone dwergvleermuis. Omdat de werkzaamheden (deels) binnen de kwetsbare periodes worden uitgevoerd, worden de verblijfplaatsen tijdig ongeschikt gemaakt.

Zorgvuldig handelen:

De bouwwerkzaamheden worden naar verwachting uitgevoerd in kwartaal één, 2023. Om zorgvuldig handelen te garanderen, worden de verblijfplaats van gewone dwergvleermuis derhalve voor aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt, te weten tussen 1 september en vóór 1 november 2022.

Dit is tevens om te voorkomen dat zich vleermuizen in de woning bevinden tijdens de werkzaamheden. Het ontoegankelijk maken gebeurt door het dichtzetten van de invliegopeningen. Door aanbrengen van *exclusion flaps* wordt gezorgd dat eventueel aanwezige vleermuizen wel naar buiten, maar niet meer terug kunnen. Deze worden ten minste drie dagen voor de werkzaamheden geplaatst, met ten minste één nacht met temperaturen van minimaal 10 graden Celsius. Omdat vleermuizen gebruikmaken van diverse invliegopeningen en verblijfplaatsen, wordt de gehele flat ongeschikt gemaakt.

Door de uitvoering van bovenstaande maatregelen wordt ervoor gezorgd dat zowel tijdelijk als op lange termijn voldoende verblijfplaatsen behouden blijven.

Gunstige staat van instandhouding

De Gewone dwergvleermuis is zowel binnen Europa als binnen Nederland de meest voorkomende vleermuissoort. Deze is onderdeel van de landelijke populatie die wordt geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (Dietz et al., 2009). Uitwisseling tussen verschillende populaties vindt waarschijnlijk met name plaats in winterverblijfplaatsen (Dietz et al., 2009).

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) telt 14 waarnemingen in de omgeving van het onderzoeksgebied binnen een afstand van circa één kilometer van de afgelopen tien jaar. Eén van deze waarneming is waargenomen binnen het projectgebied, één exemplaar is invliegend waargenomen. De overige waarnemingen zijn waargenomen verspreid over de directe omgeving van het projectgebied (binnen een afstand van circa 500 meter).

Het gebrek aan meer recente waarnemingen is mogelijk te verklaren door een gebrek aan systematisch onderzoek naar vleermuizen in de directe omgeving en/of registratie hiervan.

De verblijfplaats van Gewone dwergvleermuis wordt tijdig en in voldoende mate in de directe omgeving teruggebracht met hiervoor geschikte vleermuis kasten. Bovendien blijven voldoende alternatieven voorhanden in de woningen in de directe omgeving. In de nieuwe situatie worden permanente verblijfplaatsen opgenomen in de woningen. Daarom is het aannemelijk dat er geen

sprake is van het aantasten van de functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaats van gewone dwergvleermuis als gevolg van de werkzaamheden. Op die wijze wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Daarnaast zijn de te realiseren open stootvoegen van voldoende mate dat ook grotere vleermuissoorten zoals Laatvlieger gebruik kunnen maken van de openingen.

Door de uitvoering van de eerder genoemde maatregelen en de beschikbare (permanente) alternatieven, inclusief de groene plus (zie belangenafweging) en de reeds gunstige staat van instandhouding van Gewone dwergvleermuis, is zeker dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Eindoordeel ecologische afweging

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken. Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven, en naar verwachting gezien de groene plus kan toenemen in de toekomst, en dat de gunstige staat van instandhouding van gebouw bewonende soorten gewaarborgd blijft.

3.1.2 Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor gebouw bewonende soorten in het belang van;

- volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

In hoofdstuk 6.1.1 van het activiteitenplan is dit geldig belang voldoende toegelicht. Acantus houdt zich aan het Convenant Energiebesparing Huursector. Deze is ondertekend door Aedes (de landelijke branchevereniging van woningcorporaties) en het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De doelstelling van dit convenant is het verlagen van de uitstoot van broeikasgassen met 20% in 2020 en het verlagen van het energielabel naar B. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan het vertragen van de klimaatverandering.

Op basis van de doelstellingen zoals geformuleerd in het Koepelconvenant beogen Aedes en Woonbond met dit convenant in 2020 ten minste een gemiddelde Energie Index van 1,25 (gemiddeld energielabel B) te bereiken voor de totale huurwoningenvoorraad van de corporaties. Dat komt overeen met een besparing op het gebouw gebonden energieverbruik van bestaande corporatiewoningen van 33% in de periode 2008 tot en met 2020. Deze ambitie betreft het gebouw- en installatie gebonden energiegebruik voor met name ruimteverwarming, warm tapwater en ventilatie.

Door het verlagen van energieverbruik en daarmee de uitstoot van broeikasgassen dient het project een 'dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor milieu wezenlijk gunstige effecten'.

Gelet op de provinciale beleidsnotitie "Beleidsnota Fauna en Flora 2018" stimuleren wij initiatiefnemers om extra maatregelen te nemen om soorten op langere termijn juist te laten profiteren van ruimtelijke ontwikkelingen. Op deze manier kunnen projecten die zouden kunnen leiden tot negatieve effecten voor soorten juist gebruikt worden om de staat van instandhouding van soorten te versterken. In de aanvraag zijn is het volgende beschreven dat leidt tot een 'groene plus':

- Conform het kennisdocument (Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, 2017) moet een verblijfplaats met een factor vier worden gemitigeerd. Dat betekent dat, met het vaststellen van één verblijfplaats er (1 x 4 =) vier nieuwe verblijfplaatsen terug moeten komen. Daarnaast worden ten behoeve van de ecologische groene plus geleden in de provincie Groningen eveneens vier kasten bijgeplaatst waarmee het totaal op acht kasten uitkomt.

Bovenstaand geldend belang, tezamen met de groene plus, is voldoende om de (tijdelijke) negatieve effecten op de beschermde gebouw bewonende soorten, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

3.1.3 Alternatievenafweging

Het project omvat renovatie van bestaande woningen en is daarmee locatiegebonden.

De technische staat van de woningen is dusdanig dat ze niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd. De woningen zijn onvoldoende geïsoleerd, waardoor er veel energieverlies optreedt. Bovendien is het klimaat in de woningen niet optimaal als hete gevolg van vocht en tocht. Indien er geen woningverbetering wordt uitgevoerd, zullen de woningen op langere termijn onbewoonbaar worden. Uiteindelijk zal dit leiden tot de sloop van de woningen. Dit zal resulteren in verlies van verblijfplaatsen voor vleermuizen. Het alternatief van sloop en nieuwbouw heeft tot gevolg dat er voor langere periodes geen vaste rust- en verblijfplaatsen beschikbaar zijn op de locatie van de gesloopte woningen en is daarmee niet een ecologisch gunstiger alternatief.

Bij de gekozen werkwijze is rekening gehouden met aanwezige beschermde soorten, door de werkzaamheden buiten de kwetsbare periodes te plannen en in de nieuwe situatie nieuwe verblijfplaatsen te integreren.

Gezien bovenstaande is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is die een minder ecologisch negatief effect heeft op de aanwezige beschermde Gewone dwergvleermuis. In deze situatie wordt met de gekozen locatie, planning, werkwijze en inrichting schade aan de aanwezige beschermde Gewone dwergvleermuis voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

4 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag blijkt dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van gebouw bewonende soorten gewaarborgd.

4.1 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de soort in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.5, lid 2 en 4 ³
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	toegekend

¹Het betreft de verbodsbepalingen:
lid 2, opzettelijk verstoren;
lid 4, beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Bijlage 1. Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.5 Wnb

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrictlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrictlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.6 Wnb

1. Het is verboden dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrictlijn, bijlage I of II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, onder zich te hebben voor verkoop, te vervoeren voor verkoop, te verhandelen, te ruilen of te koop of te ruil aan te bieden.
2. Het is verboden, anders dan voor verkoop, dieren of planten als bedoeld in het eerste lid onder zich te hebben of te vervoeren.
3. De verboden, bedoeld in het eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing ingeval de in dat lid bedoelde dieren en planten aantoonbaar zijn gefokt of gekweekt.

Artikel 3.8 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of van regels gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K38001
Documentnummer KIWI	2022-041380
Zaaknummer Squit	GR-VERG-2022-000386

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden <<Locatie>> (<<KIWI-nummer>>)'